

216. 4, 101. 6, 5. R. 1, 9, 29. 2, 28, 14. अविधि° BHAG. 9, 28. 16, 17. विधि-
वन्मन्त्रपूर्वकम् MBH. 1, 4249. R. 1, 73, 22. प्रीति° M. 8, 187. 9, 198. BHAG.
10, 10. मति° M. 4, 166. केतु° HARIV. 8035. वचनावकाश° MĀLAV. 39, 1.
प्रणाम° KATHĀS. 25, 16. प्रतिपत्ति° PAÑĀT. 117, 14. ÇĀK. 92. अनामयप्र-
श्न° 64, 23. अर्चिवेदकपूर्वकम् BHĀG. P. 8, 20, 16. पदार्थज्ञान° Schol. zu
ĠAIM. 1, 26.

पूर्वकर्मन् (पूर्व + कर्त्) n. 1) ein früheres Werk: सर्वं हि तिष्ठति । पू-
र्वकर्मवशादेव KATHĀS. 40, 41. ÇĀK. zu BRH. Ān. Up. S. 63. — 2) Forbe-
reitung Suçā. 1, 14, 17.

पूर्वकल्प (पूर्व + कल्) m. 1) vorangehende Weise, Vorgang PĀR. GRH.
2, 10. MBH. 14, 1395. — 2) Vorzeit: °कल्पे MBH. 9, 2782. KULL. zu M. 1,
21. 23. 9, 100. °कल्पेषु ders. zu 9, 100. Vgl. पुराकल्प.

पूर्वकामकैवन् (पूर्व - का° + कृ°) adj. alte Wünsche erfüllend AV.
7, 116, 1.

पूर्वकाय (पूर्व + का°) m. Vorderkörper (des Thieres), Oberkörper (des
Menschen) P. 2, 2, 1. Sch. KĀTJ. Çr. 20, 1, 35. 3, 15. MBH. 3, 15 160. ÇĀK.
7. 8. RAGH. 3, 32. KUMĀRAS. 3, 45. RĀĠĀ-TAR. 4, 451.

पूर्वकारिन् (पूर्व + कारि°) adj. zuerst thätig ÇĀK. Çr. 13, 1, 1.
1. पूर्वकाल (पूर्व + काल) m. die frühere Zeit VJUTP. 191.
2. पूर्वकाल (wie eben) adj. aus einer früheren Zeit stammend, früher
besprochen VS. PĀR. 3, 3. Davon nom. abstr. °ता f. das Vorangehen in
der Zeit Ind. St. 5, 398, N.

पूर्वकालिक (wie eben) adj. aus einer früheren Zeit stammend MBH.
10, 393.

पूर्वकृत (पूर्व + कृत्) adj. längst thätig VS. 20, 36.
पूर्वकृत (पूर्व + कृत्, adj. früher —, in einem frühern Leben gethan;
n. eine Handlung aus früherer Zeit, aus dem frühern Leben: कर्मन्
MBH. 12, 6760 (v. l. पुराकृत; vgl. zu Spr. 2312). M. 7, 166. 11, 47. 48.
°पुण्यता VJUTP. 52.

पूर्वकृत् (पूर्व + कृ°) adj. f. °वरो voraushandelnd AV. 12, 1, 14.
पूर्वकारि (पूर्व + कारि°) = पूर्वात्त viell. terminus a quo VJUTP. 191.
पूर्वग (पूर्व + 1. ग) adj. vorangehend RĀĠĀ-TAR. 1, 18. Verz. d. Oxf.
H. 162, 6, N. 6. zum Vorhergehenden gehörig H. 23. — Vgl. कुल°, प्र°.
पूर्वगङ्गा (पूर्व + ग°) f. die östliche Gāṅgā, Bein. der Narmadā oder
Revā TAİK. 1, 2, 31. H. 1083. KATHĀS. 46, 32.

पूर्वगत (पूर्व + गत) 1) adj. vorangegangen ÇĀK. 24, 7. — 2) n. Titel
einer zum Dṛṣṭivāda gehörigen Schrift bei den Ġaina H. 246. fg.
पूर्वाणां गतं ज्ञानमस्मिन्पूर्वगतम् Schol.

पूर्वगतम् (पूर्व + ग°) adj. entgegenkommend RV. 7, 67, 7.
पूर्वगतम् adj. = पूर्वगत VJUTP. 147.
पूर्वचित् (पूर्व + 1. चित्) adj. zuerst schichtend, zuvorkommend im
Schichten VS. 27, 4.

पूर्वचिती s. u. पूर्वचित् 2.
पूर्वचित् adj. fehlerhafte Variante für पूर्वचित् AV. 7, 82, 3.
पूर्वचित्ति (पूर्व + 1. चित्ति) f. 1) Vorahnung, Vorschmack, praesensio;
im RV. nur im dat., etwa so v. a. zum Voraus, zuvörderst: व्रतान्यस्य
सद्यो पुत्राणि पूर्वचित्तये RV. 1, 84, 12. इति व्यावायिवी पूर्वचित्तये 112,
1. 159, 3. तत्रा यामि ब्रह्म पूर्वचित्तये 8, 3, 9. 6, 9. 12, 33. 25, 12. हूतं न पू-

र्वचित्तये आ शासते मनीषिणाः 9, 99, 5. Vielleicht erster Begriff: का स्वि-
दासीत्पूर्वचित्तिः VS. 23, 11. — 2) N. einer Apsaras (erster oder zuvor-
kommender Eindruck, Reiz) VS. 15, 19. Indra. 2, 29. MBH. 12, 12597.
HARIV. 7226. BHĀG. P. 5, 2, 3. BRAHMA-P. in LA. 51, 12. °चित्ति MBH. 1,
4821. — 3) in der Stelle अग्निमीडे पूर्वचित्ति नमेभिः VS. 13, 48 ist eine
Entstellung aus पूर्वचित् zu vermuthen.

पूर्वज (पूर्व + ज) adj. f. आ vor Andern geboren, — entstanden; vor-
maltig, walt: Himmel und Erde RV. 7, 53, 2. ÇĀT. Ba. 1, 8, 2, 29. ऋषि
RV. 8, 6, 41. 10, 14, 15. VS. 16, 32. M. 9, 31. die Açvin MBH. 1, 722.
Vishnu VP. 2. BHĀG. P. 2, 5, 1. 7, 10, 25. °देव Brahman MBH. 1, 7284.
धात्व्य TS. 3, 5, 2, 1. तत्र° der älteste Ksh., der Ur-Ksh. HARIV. 77.
zuerstgeboren, älter (Sohn, Bruder, Schwester); m. ein älterer Bruder
AK. 2, 6, 2, 43. H. 551. HALĀS. 2, 351. M. 2, 226. 3, 171. 9, 122. fg. MBH.
3, 10881. 6, 5432. 14, 162. HARIV. 563. 565. R. 1, 35, 7. 2, 37, 26. 50, 1.
110, 86. R. GORR. 2, 52, 11. 6, 16, 1. RAGH. 15, 86. RĀĠĀ-TAR. 3, 104. इत्वा-
कुपूर्वज्ञानपुत्रान् unter denen Ikshv. der Älteste war BHĀG. P. 9, 2, 2.
Vorfahr, Ahn; sg. R. 1, 5, 2. 40, 2. pl. AK. 3, 4, 28, 136. TAİK. 1, 1, 6. ति-
ष्ठ त्वं देहि पुत्रं मे ततो ऋषिसि पूर्वज्ञान् R. 4, 10, 14. RAGH. 16, 84. KA-
THĀS. 18, 63. BHĀG. P. 2, 8, 25. 8, 19, 15. MĀK. P. 31, 6. 133, 15. DAÇAR.
in BENF. Chr. 185, 7. adj. vorhergehend: ज्येष्ठामूलीयमिच्छति मासमाषा-
ढपूर्वज्ञम् TAİK. 1, 1, 111; vgl. पूर्वग.

पूर्वजनै (पूर्व + जन) m. pl. Leute der Vorzeit: यस्या पूर्वं पूर्वज्ञाना विचक्रिरे
AV. 12, 1, 5.

1. पूर्वजन्मन् (पूर्व + जन्) n. eine frühere Geburt, ein früheres Leben
RAGH. 18, 49. Spr. 1817. KATHĀS. 7, 15. 27, 83. 88. 40, 104. 43, 155. 184.
2. पूर्वजन्मन् (wie eben) m. der ältere Bruder RAGH. 14, 44. 15, 95.
पूर्वजाति (पूर्व + जा°) f. = 1. पूर्वजन्मन् KATHĀS. 27, 82. 43, 165. 196.
पूर्वजावन् (पूर्व + जा°) adj. = पूर्वज RV. 10, 65, 8.
पूर्वजिन (पूर्व + जिन) m. der alte Ġina, Bein. Maṅguçri's TAİK. 1, 1, 22.
पूर्वज्ञान (पूर्व + ज्ञान) n. Kenntnis des frühern Lebens JĀĠĀ. 3, 130.
पूर्वतन (von पूर्व) adj. früher, älter: °लोखम् MBH. in der Nachschrift
zum 1ten Buche.

पूर्वतम् (wie eben) adv. 1) vorn; nach Osten hin GORR. 4, 7, 18. MBH.
9, 2361. RAGH. 3, 42. vor (mit dem gen.) VOP. 8, 23. — 2) zuerst: मां
खाद पूर्वतः BHĀG. P. 9, 9, 32.

पूर्वतापनीय (पूर्व + ता°) Titel der ersten Hälfte der Nṛsiṃhatāpa-
nījopanishad COLERA. Misc. Ess. I, 96. — Vgl. उत्तरतापनीय.

पूर्वत्र (von पूर्व) adv. im Vorangehenden, im Vorhergehenden (Gegens.
उत्तरत्र) P. 8, 2, 1. VĀRT. zu P. 5, 1, 20. ÇĀK. zu BRH. Ān. Up. S. 63.
KULL. zu M. 5, 70. SĀH. D. 11, 7. VOP. 6, 16. पूर्वत्र जन्मनि (BROCKHAUS ver-
bindet die beiden Wörter) in einem vorangehenden Leben KATHĀS. 13,
131. 23, 46. दिने TAİK. 3, 3, 467.

पूर्वत् (wie eben) n. das Vorangehen, Frühersein, Priorität, ein frühe-
rer Zustand ĠAIM. 1, 29. P. 1, 1, 37, Sch.

पूर्वथा (wie eben) ved. adv. P. 5, 3, 111. zuerst, zuvor; ehemals, von
jeher; wie ehemals NĪR. 3, 16. सस्मिन्ब्रह्माणि पूर्वथेन्द्र उक्त्वा समगमत्
RV. 1, 80, 16. 132, 4. अग्निं मन्थाम पूर्वथा 3, 29, 1. 5. 44, 1. अथ, पूर्वथा 8, 3,
8. 15, 6. तं नो गिरः शुम्भति पूर्वथा 9, 43, 2. TBa. 2, 3, 4, 5. vorn, östlich